

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 103/25

Люксембург, 1 август 2025 г.

Решение на Съда по съединени дела C-758/24 | [Alace] и C-759/24 | [Canpelli] ¹

Международна закрила: определянето на трета страна като „сигурна страна на произход“ трябва да подлежи на ефективен съдебен контрол

Молбата на гражданин на трета страна за международна закрила може да бъде отхвърлена по реда на ускорена процедура на границата, когато страната му на произход е определена като „сигурна“ от държава членка. Съдът уточнява, че това определяне може да се извърши със законодателен акт, при условие че този акт подлежи на ефективен съдебен контрол дали са спазени материалноправните критерии, установени в правото на Съюза. Източниците на информация, на които се основава определянето като сигурна страна на произход, трябва да бъдат достъпни за кандидата и за националния съд. Държава членка обаче не може да включи дадена страна в списъка на сигурните страни на произход, ако тази страна не предоставя достатъчна закрила на цялото си население.

В съответствие с Директива 2013/32/ЕС² държавите членки могат да ускорят разглеждането на молбите за международна закрила и да го извършат на границата, когато тези молби са подадени от граждани на трети страни, за които се счита, че предоставят достатъчна закрила. В Италия от октомври 2024 г. определянето на трети страни като „сигурни страни на произход“ се извършва със законодателен акт. Съгласно този акт в Италия Бангладеш се счита за такава „сигурна страна на произход“.

Именно в този контекст двама граждани на Бангладеш, спасени в морето от италианските власти, са отведени в център за задържане в Албания в приложение на Протокола между Италия и Албания³, където са подали молби за международна закрила. Исканията им са разгледани по ускорената процедура на границата от италианските органи, които ги отхвърлят като неоснователни с мотива, че страната им на произход се счита за „сигурна“.

Кандидатите обжалват решението за отхвърляне пред Първоинстанционния съд в Рим, който се обръща към Съда, за да изясни прилагането на понятието за сигурна страна на произход и задълженията на държавите членки по отношение на ефективния съдебен контрол. Запитващата юрисдикция поддържа, че за разлика от предходния режим, законодателният акт от октомври 2024 г. не уточнява източниците на информация, въз основа на които италианският законодател е оценил сигурността на страната. При това положение както кандидатът, така и съдебният орган нямат възможност, единият да оспори, а другият съответно да упражни контрол за законосъобразност на такава презумпция за сигурност, като по-специално разгледат произхода, достоверността, надеждността, релевантността, актуалността и пълнотата на тези източници.

Съдът отговаря, че **правото на Съюза допуска държава членка да определи трета страна като сигурна страна на произход със законодателен акт, при условие че актът за определяне подлежи на ефективен съдебен контрол**. Този контрол трябва да обхване въпроса дали са спазени материалноправните условия за такова определяне, предвидени в приложение I към тази директива, по-

специално когато е подадена жалба срещу решение, с което молба за убежище е отхвърлена по ускорената процедура, приложима за гражданите на така определените страни.

Съдът подчертава също, че **източниците на информация, на които се основава това определяне, трябва да бъдат достатъчно достъпни както за кандидата, така и за компетентния съд.** Това изискване цели да гарантира ефективна съдебна защита, която позволява на кандидата да предяви надлежно правата си, а на националния съд да упражни пълноценно своя контрол. Освен това, когато проверява дали такова определяне е в съответствие с предвидените в приложение I към тази директива условия, съдът може да вземе предвид събраната от самия него информация, при условие че се увери в нейната надеждност и даде на двете страни в производството възможност да представят своите становища по тази допълнителна информация.

Накрая, Съдът уточнява, че до влизането в сила на нов регламент, който ще замени сега действащата директива, **държава членка да не може да определи като „сигурна“ страна на произход трета страна, която за някои категории лица не отговаря на материалноправните условия за такова определяне.** Новият регламент⁴, който дава възможност да се предвидят изключения за такива ясно разпознаваеми категории лица, ще бъде приложим от 12 юни 2026 г., но законодателят на Съюза може да изтегли тази дата напред.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки в рамките на отнесен до тях спор да се обърнат към Съда с въпрос за тълкуването на правото на Съюза или за валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. По него следва да се произнесе националната юрисдикция в съответствие с акта на Съда. Актът на Съда обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст и евентуално резюмето](#) на съдебното решение се публикуват на уебсайта CURIA в деня на обявяването му.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293.

Кадри от обявяването на решението могат да се намерят на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106.

[Тук](#) можете да видите видеоклип на Съда на Европейския съюз, в който се обяснява решението.

Поддържайте връзка!

¹ Имената на настоящото дело са измислени. Те не съвпадат с истинските имена на никоя от страните в производството.

² [Директива 2013/32/ЕС](#) на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (наричана по-нататък „Директивата“).

³ Протоколът между Италия и Албания, съставен в Рим на 6 ноември 2023 г. и ратифициран със Закон №14 от 21 февруари 2024 г., създава център за задържане и репатриране на албанска територия, но под италианска юрисдикция. Центърът е предназначен за търсещите международна закрила лица и позволява прилагането на ускорена процедура на границата, приложима за гражданите на страни, считани за сигурни.

⁴ [Регламент \(ЕС\) 2024/1348](#) на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 година за установяване на обща процедура за международна закрила в Съюза и за отмяна на Директива 2013/32/ЕС.